HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ומה עבודה שהיא חמורה ודוחה שבת רציחה דוחה אותה. וקשה הרי יעקב לחולין"ם ניתמ היו מה לרציחה אינו דוחה עבודה אלא שבת ואל תעשה וי"ל דרציחה כדי טרפון לחמר (ב"ק קה.) היכא למיפרך ק"ו לא לחמרינן לחתיל כדבי טרפון לחמר ליה והא לחמר ליה ריש נקיש לר' יוחנן בפ' לחד דיני ממונות (סנהדרין קף לה.) ותהא קבורת מת מצוה דוחה שבת וקשה הקבורת מת מצוה תדחה שבת מק"ו ומה עבודה שהיא דוחה את השבת הדר אמר קבורת מת מצוה תדחה שבת מק"ו ומה עבודה שהיא דוחה שבת קבורת מת מצוה דוחה אותה [2]מולאחותו שבת שנדחה מפני עבודה אינו דין שתהא קבורת מת מצוה דוחה אותה ת"ל [3]לא תבערו ולמאי דסליק אדעתיה מעיקרא דאתי עשה ודחי ל"ת מאי או אינו דקאמר ה"ק מה אני מקיים [4]מחללה מות יומת בשאר מלאכות חוץ ממיתת ב"ד אבל מיתת ב"ד דחי שבת דאתי עשה ודחי ל"ת הדר אמר אימר דאמרינן דאתי עשה ודחי לא תעשה לא תעשה גרידא ל"ת שיש בו כרת מי שמעת ליה דדחי הדר אמר אטו עשה [ה] דוחה את ל"ת [6]לאו לא תעשה חמור מיניה וקאתי עשה ודחי ליה מה לי חומרא זוטא ומה לי חומרא רבה ת"ל לא תבערו אלא [איצטריך] סד"א תיהוי האי אשת אח דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא דתניא [ו]דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל וכו' כיצד [5]והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים וטומאתו עליו והלא שלמים בכלל [ז] קדשים היו ולמה יצאו להקיש אליהן ולומר לך מה שלמים מיוחדים קדשי מזבח אף כל קדשי מזבח יצאו קדשי בדק הבית הכא נמי [ח] הא אשת אח בכלל כל העריות היתה ולמה יצתה להקיש אליה ולומר לך מה אשת אח שריא אף כל עריות נמי שריין מי דמי התם כלל באיסור ופרט באיסור הכא כלל באיסור ופרט בהיתר הא לא דמי אלא לדבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר החדש שאי אתה יכול להחזירו לכללו עד שיחזירנו לך הכתוב בפירוש דתניא [ט]דבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר החדש אי אתה רשאי להחזירו לכללו עד שיחזירנו לך הכתוב בפירוש כיצד [י]ושחט את הכבש במקום אשר ישחט את החטאת ואת העולה במקום הקדש כי כחטאת האשם הוא לכהן שאין ת"ל כחטאת האשם ומה ת"ל כחטאת האשם [א]לפי שיצא אשם מצורע לידון בדבר החדש בבהן יד ובהן רגל הימנית [ב]יכול לא יהא טעון מתן דמים ואימורים לגבי מזבח תלמוד לומר לידון בדבר החדש. מה שחטאת מצורע טעונה נסכים ומאי חטאות אין קרוי דבר חדש בפני עצמו אלא לענין שאר קרבנות שאין טעונין נסכים:

לרציחה דוחה לוחה. קשה היה רוצה כהן ורוצה לעבוד עבודה ב"ד שולחים ומדיחין לוחו למות ולא ב"ב היה על מזבח ועבודה בידו: **שנאמר מעם מזבחי תקחנו למות.** ולא מעל מזבחי: **ומאי או אינו דקאמר.** הואיל ומקל וחומר אמית דדחית היכי מצינו למימר או אינו אלא לפרי מיתת ב"ד לא לחיל: **קבורת מת מצוה.** לחיל עבודה מולאחותו[ג] בפ"ק דמגילה (לף ג:) ואינו דומה את השבת אף אני אביא לרציחה דלף על פי שדוחה עבודה לא תדחה שבת. **והאי דהדר אמר** אי אינו אלא לחיל עבודה דחיל עבודה אינו דחיל רציחה: **ומאי או אינו.** היכי מצי למימר או אינו אלא לחיל דחי בעלמא מיתי לן אלא מדחה: **לימור לחמרינן כו'.** היינו להדר ואמר או אינו אלא לפי שמיתת ב"ד לא תדחי לאו דשבת שהרי יש בו כרת אבל עבודה דחיל עבודה אינו דחיל אלא לפי שאין בו כרת: **הדר אמר אטו עשה דחי וכו'.** שהרי לוקין עליו: **אלא לא תעשה חמור מיניה.** לעיל קאי לחוקימנא דהא לחיצטריך לא תבערו לחשום דחי לא לא כתב רחמנא הוא מייתינן בק"ו ואלו חשום דחי עשה ודחי ל"ת לכרת ועליה[ד] נאמר עשה ודחי ל"ת לכרת ועליה: **שהיה בכלל.** כי כל חשר יעשה מכל התועבות האלה וכרתו[ה] כלל בכל העריות כרת: **ויצא מן הכלל ללמד.** שאם אין לה בנים תמייבם: **בכלל כל הקדשים היו.** שכשר כלל כרת בכולן כל אים חשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים היו: **ומה יצאו להקיש.** [ו] **דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל וכו'.** בפסוק זכור את יום השבת: תום' ד"ה לפי כו' ראב"ם היה יוצא ליחיד בדבר החדש. עין משפט רשד"ם מ"ח סימן לג:

והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים וטומאתו עליו. שאם אכל בשר שלמים בטומאתו עליו [ז] **קדשים היו.** שנאמר בהם: **ולמה יצאו להקיש.** [ח] **ולומר לך מה שלמים מיוחדים קדשי מזבח.** שנאכלים לבעלים: **אף כל קדשי מזבח יצאו.** [ט] **דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל וכו'.** בפסוק זה אני: **יצאו לדון.** [י] **ושחט את הכבש.** שחיטה מצוה: **במקום אשר ישחט את החטאת.** בצפון: **ואת העולה.** יכול אף העולה בצפון: **במקום הקדש.** [א] **לפי שיצא אשם מצורע.** שנאמר בו: **לידון בדבר החדש.** שאין שחיטת חטאת העוף מכלל יכול לא יהא טעון מתן דמים ואימורים לגבי מזבח ת"ל כו': **[ב] יכול לא יהא טעון מתן דמים ואימורים לגבי מזבח ת"ל כו':** שהרי חטאת העוף אינה נשחטת בצפון אלא בדרום ואינה טעונה לא סמיכה ולא נסכים ולא תנופה ולא הגשה ולא קרבה לאשים ולא כליל לעבודה ולא לחם לכהנים ולא שיר לבני קהת ולא שתי הלחם ולא לחם הפנים ולא מנחת חביתין ולא מנחת מאפה תנור ולא מנחת מחבת ולא מנחת רחשין ולא מנחת קרבן כהן משיח ולא מנחת נסכים ולא מנחת העומר ולא מנחת בכורים ולא מנחת נזיר ולא מנחת מצורע ולא מנחת סוטה ולא מנחת קנאות ולא מנחת יולדת ולא מנחת חולי ולא מנחת גרים ולא מנחת שתי הלחם ולא מנחת לחם הפנים